

ЗАКОН

за частната охранителна дейност

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с частната охранителна дейност, нейното административно регулиране и контрол.

Чл. 2. (1) Частната охранителна дейност е стопанска дейност по охрана на имущество, на мероприятия и на лица и по защита на техни права и законни интереси от противоправни посегателства.

(2) Дейността по ал. 1 се извършва от търговци по смисъла на Търговския закон въз основа на писмен договор.

Чл. 3. Частната охранителна дейност се осъществява при спазване на следните основни принципи:

1. спазване на Конституцията и законите на Република България;
2. зачитане на правата, свободите и достойнството на гражданите;
3. опазване на живота и здравето на гражданите;
4. гарантиране на сигурност и безопасност в охраняваните обекти;
5. осъществяване на превантивна дейност въз основа на оценка на причините и условията за правонарушения в охраняваните обекти;
6. взаимодействие с органите на Министерството на вътрешните работи (МВР).

Чл. 4. (1) Частна охранителна дейност се извършва само след получаване на лиценз по реда на този закон и въз основа на писмен договор.

(2) Лицензът може да се издава за извършване дейността на територията на цялата страна или на територията на отделни области.

Чл. 5. (1) По реда на този закон се извършват следните видове дейности:

1. лична охрана на физически лица;
2. охрана на имуществото на физически или юридически лица;
3. охрана на мероприятия;
4. охрана на ценни пратки и товари.

(2) Дейностите по ал. 1 могат да се осъществяват и чрез технически системи за сигурност и помощни средства.

Чл. 6. Личната охрана е дейност по защитата на телесната неприкосновеност на физически лица от противозаконни посегателства, както и тяхното предотвратяване и пресичане.

Чл. 7. (1) Охраната на имуществото е дейност по неговата физическа защита от противоправни посегателства.

(2) Дейността по физическата защита може да включва и осигуряване на пропускателен режим в обектите.

Чл. 8. Дейността по охрана на мероприятия е комплекс от действия, насочени към обезпечаване спокойното и безпрепятствено протичане на масови прояви или дейности с краткосрочен характер.

Чл. 9. Охраната на ценни пратки и товари е дейност по защита на пари, ценни книжа, благородни метали, произведения на изкуството и други ценности, чието транспортиране задължително се осъществява с въоръжена охрана, специално оборудван транспорт, надеждна връзка и други технически и помощни средства за защита.

Чл. 10. Министърът на вътрешните работи определя с наредба реда за организиране на дейностите по чл. 5, ал. 1.

Чл. 11. Охраната с помощта на технически системи за сигурност е дейност по наблюдение и контрол с технически средства на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали.

Чл. 12. (1) Охранителната дейност се осъществява с невъоръжена или с въоръжена охрана.

(2) Въоръжената охрана се осъществява след получаване от търговеца на разрешение за придобиване, съхранение, носене и употреба на огнестрелно оръжие и боеприпаси за охрана при условията и по реда на Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите за служебни цели.

(3) Организирането и осъществяването на въоръжената охрана се извършва и съгласно изискванията на Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(4) Забранява се извършването на въоръжена охрана с огнестрелно оръжие за граждански цели, предоставено на физически или юридически лица за самоотбрана.

Глава втора **ИЗДАВАНЕ, ОТКАЗ И ОТНЕМАНЕ НА ЛИЦЕНЗ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА** **ЧАСТНА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ**

Раздел I **Издаване на лиценз**

Чл. 13. Лиценз за извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1 се издава само на търговци по смисъла на Търговския закон.

Чл. 14. Лиценз за извършване на частна охранителна дейност се издава от директора на Национална служба “Полиция” или от оправомощени от него длъжностни лица.

Чл. 15. (1) За получаване на лиценз за извършване на всички или на отделни дейности по чл. 5, ал. 1 търговецът или негов представител подава до директора на Национална служба “Полиция” писмено заявление съгласно приложение № 1.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи в оригинал или официално заверен от търговеца или негов представител препис:

1. актуално удостоверение за търговска регистрация, издадено от органа по регистрация не по-рано от един месец преди датата на заявлението по ал. 1;

2. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, че търговецът и неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество нямат задължения;

3. декларация от управляващия, че търговецът няма парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове съгласно приложение № 2;

4. образци на служебна карта, отличителен знак и униформено облекло на охранителите при търговеца;

5. списък на служителите, които ще осъществяват дейността по охрана, ако такива вече са назначени;

6. удостоверение, че търговецът не е обявен в ликвидация или несъстоятелност;

7. документ за внесена държавна такса.

(3) Задължените лица прилагат и:

1. свидетелство за съдимост;

2. служебна бележка от Националната следствена служба, удостоверяваща, че срещу лицето не е започнато наказателно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;

3. служебна бележка от районната прокуратура по постоянен адрес на лицето, удостоверяваща, че не е налице започнато наказателно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;

4. декларация от лицата, че срещу тях няма започнато досъдебно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер съгласно приложение № 3;

5. медицинско удостоверение, че лицето не страда от психическо заболяване.

(4) Обстоятелствата по ал. 2 и 3 могат да се проверяват и служебно.

(5) Декларациите по чл. 15, ал. 2, т. 3, чл. 15, ал. 3, т. 4 и чл. 20, ал. 1 и 2 се подават с нотариална заверка на подписа.

(6) Лицензите по ал. 1 се издават по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 16. (1) Когато представените документи са непълни или не отговарят на задължителните изисквания на този закон, търговецът се уведомява писмено за това в 14-дневен срок от постъпването им.

(2) Търговецът отстранява непълнотите и несъответствията в документите или представя допълнително необходимите документи и сведения в 14-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 1. Ако в този срок не бъдат отстранени недостатъците, производството по издаване на лиценз се прекратява служебно.

(3) Производството по издаване на лиценз за извършване на частна охранителна дейност може да бъде спряно по мотивирано писмено заявление от управляващите търговеца, подадено до органа по чл. 14, в срока по ал. 2.

(4) В едномесечен срок от датата на подаване на заявлението за спиране на производството по издаване на лиценз за извършване на частна охранителна дейност то може да бъде възобновено с писмено заявление до органа по чл. 14. Ако в този срок не постъпи такова заявление, производството по издаване на лиценз се прекратява служебно.

Чл. 17. (1) Компетентният орган по чл. 14 издава или отказва издаването на лиценз в срок един месец от подаване на заявлението, съответно от отстраняване на непълнотите или несъответствията в документите или от представянето на допълнително изискваните документи.

(2) Лицензът се получава лично от управляващия или от упълномощено от него лице с изрично пълномощно с нотариална заверка на подписите. Оригиналът на пълномощното се прилага към преписката.

Чл. 18. (1) Лицензът за извършване на дейности по този закон се издава без срок.

(2) Получените по този закон лицензи се използват единствено от лицата, на които са предоставени.

(3) За издаваните лицензи се събират държавни такси в размери, определени от Министерския съвет.

Чл. 19. (1) При изгубване, противозаконно отнемане или унищожаване на лиценза за извършване на охранителна дейност търговецът в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството писмено уведомява органа, който го е издал, като описва условията, при които е станало това.

(2) Органът, издал лиценза, в 14-дневен срок от уведомлението по ал. 1 издава дубликат на документа, за което се събира държавна такса в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 20. (1) В 14-дневен срок от настъпване на промяна в обстоятелствата по чл. 15, ал. 2, т. 1-6 и ал. 3 задължените лица са длъжни да подадат декларация до органа, издал лиценза, и да приложат необходимите документи по чл. 15, ал. 2, т. 1-6 и ал. 3 относно промяната съгласно приложение № 4.

(2) До 31 март всяка календарна година задължените лица подават декларация до органа, издал лиценза за извършване на частна охранителна дейност, че

не е настъпила промяна в обстоятелствата по чл. 15 съгласно приложение № 5. Към декларацията се прилагат актуални списъци на охранителите, в които са посочени трите имена, единният граждански номер (ЕГН), номерът на трудовия договор и датата на сключването му, и на охраняваните обекти (наименование на обекта, адрес и дата на сключване на договора за охрана).

Раздел II

Отказ за издаване на лиценз

Чл. 21. Органът по чл. 14 отказва издаването на лиценз с мотивирана заповед, когато:

1. се установи наличие на неверни данни;

2. търговецът:

а) има парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове, освен ако компетентният орган е допуснал разсрочване или отсрочване на задълженията;

б) е обявен в несъстоятелност или в ликвидация;

в) осъществява вид охранителна дейност, за която няма лиценз, или я осъществява извън територията, за която има лиценз;

г) има влязъл в сила акт на компетентен орган за отказ или отнемане на лиценз за извършване на частна охранителна дейност в последната една година;

3. някой от задължените лица:

а) е осъждан за умишлено престъпление от общ характер и не е реабилитиран;

б) срещу него е започнато досъдебно производство за умишлено престъпление от общ характер;

в) страда от психическо заболяване.

Чл. 22. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административно-процесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението на акта.

Раздел III

Отнемане на лиценз

Чл. 23. (1) Лиценз за извършване на частна охранителна дейност се отнема от органа по чл. 14 с мотивирана заповед в случаите на чл. 21.

(2) Освен в случаите по ал. 1 лиценз за извършване на частна охранителна дейност се отнема от органа по чл. 14 с мотивирана заповед и в случаите, когато:

1. задълженото лице предостави на назначените от него охранители огнестрелно оръжие, без те да притежават съответно разрешение за носене и употреба;

2. търговецът сключи трудов договор с ръководител на охранителната дейност или охранител, който:

а) е осъждан за умишлено престъпление от общ характер и не е реабилитиран;

б) срещу когото има започнато досъдебно производство за умишлено престъпление от общ характер;

в) страда от психическо заболяване;

г) не е преминал първоначално обучение по смисъла на чл. 27, ал. 2, т. 7;

3. търговецът не започне извършване на частна охранителна дейност в шестмесечен срок от издаване на лиценза или прекъсне за една година извършването на частната охранителна дейност;

4. на търговеца или задълженото лице са наложени административни наказания с влязъл в сила акт на компетентен административнонаказващ орган за системни нарушения на разпоредбите на този закон и на подзаконовите нормативни актове, регламентиращи частната охранителна дейност;

5. при нарушаване на разпоредбата на чл. 18, ал. 2;

6. в случаите на смърт или поставянето под запрещение на физическото лице - едноличен търговец;

7. при прекратяване на търговеца, обявяването му в несъстоятелност или в ликвидация.

(2) Отнемането на лиценза може да се обжалва по реда на Административно-процесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението на акта.

Глава трета **ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦАТА, ИЗВЪРШВАЩИ ЧАСТНА** **ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ, И НА ТЕХНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ**

Раздел I **Права и задължения на задължените лица**

Чл. 24. (1) При организиране на охраната задълженото лице:

1. оценява състоянието и степента на сигурност на охраняваните обекти при необходимост, но най-малко веднъж годишно;

2. създава съответната организация за охрана и безопасност, включително чрез провеждане на задължителен ежедневен и периодичен инструктаж на охранителите, който се отчита в книга за инструктаж, съхранявана на охранявания обект;

3. изготвя и съхранява писмени правила и указания за спецификата на извършваните видове охранителна дейност, съгласувани с възложителя по договора за охрана или с упълномощен от него представител, като екземпляр от изготвените правила и указания предоставя задължително за съхранение и към документацията на охранявания обект;

4. води и съхранява на охранявания обект дневник за приемане и предаване на дежурството и ежемесечно контролира редовността и правилността на воденето му;

5. предоставя служебна карта, отличителен знак и униформено облекло на ръководителя на охраната и на охранителите срещу подпис.

(2) За всеки обект, поет за охрана, задълженото лице изготвя и съхранява на охранявания обект и план за охрана на обекта, който включва:

1. особеностите на охранявания обект;
2. организация на охраната (постове, маршрути, смени, въоръжение, комуникации и указания за тактиката на действие при различни ситуации);
3. данни за оръжието, ако такова се използва за охрана на обекта;
4. данни за моторните превозни средства, ако такива се използват при осъществяване на охраната;
5. данни за монтиране на видеокамери, както и на аналогични технически средства или системи, позволяващи да се правят видеозаписи;
6. приложен правилник за пропускателния режим, утвърден от възложителя по договора за охрана или от упълномощено от него лице, ако такъв режим се извършва съгласно договора за охрана;
7. приложени списък и график за работа на охранителите;
8. приложено копие от лиценза за извършване на частна охранителна дейност.

(3) В 14-дневен срок от сключването на договор за охрана по чл. 5, ал. 1, т. 1, 2 и 4 или от прекратяване на договора за охрана задълженото лице уведомява писмено за това съответната областна дирекция "Полиция" и органа, издал лиценза, чрез началника на районното полицейско управление, на чиято територия се извършва дейността.

(4) При сключване на договор за охрана на мероприятие срокът за писменото уведомяване по ал. 3 е 48 часа преди началото на мероприятиято, в който срок планът за организация на охраната се представя за съгласуване на началника на съответното районно полицейско управление, на територията на което ще се проведе мероприятиято.

(5) Ако договорът за охрана на мероприятиято е сключен в срок по-кратък от определения в ал. 4 и самата охрана ще се осъществи в по-кратък срок, писменото уведомяване и предоставянето на плана за охрана на компетентните органи се извършва незабавно.

(6) Документите по ал. 1-5 се съхраняват от задълженото лице за срок 3 години след приключване на охранителната дейност на обекта и при поискване се представят за проверка на компетентните органи.

Чл. 25. На задължените лица се забранява:

1. при организирането и осъществяването на дейността да въвеждат и използват методи или средства, които излагат на опасност живота и здравето на други лица или уронват честта и достойнството на гражданите;
2. да приемат от възложителя по договора за изпълнение задължения, които противоречат на закон или друг нормативен акт;

3. да въвеждат и използват униформено облекло, символи и отличителни знаци, полицейски лампи, маскировъчни качулки или надписи, въведени за структурни звена на МВР или за други държавни органи и показващи принадлежност към тях.

Чл. 26. Лицата, осъществяващи частна охранителна дейност, са длъжни да предоставят на органите на МВР, а за охраняваните обекти на Министерството на отбраната и на Българската армия - на служба "Сигурност - военна полиция и военно контраразузнаване", информацията, с която разполагат относно извършена, извършваща се или подготвяна престъпна дейност.

Чл. 27. (1) Ръководител на охранителна дейност или охранител може да бъде само лице, което работи по основно трудово правоотношение на длъжност "ръководител на охранителна дейност", съответно "охранител", съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите, сключено с търговец, притежаващ лиценз за извършване на частна охранителна дейност при условията и по реда на този закон, в съответствие с правилата на законовите и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи трудовите правоотношения.

(2) За длъжността ръководител на охранителната дейност търговецът може да сключи трудов договор само с пълнолетни и дееспособни лица, завършили средно образование, а за охранители - с пълнолетни и дееспособни лица с не по-ниско от основно образование, след представяне на следните документи:

1. документ, удостоверяващ, че кандидатът е български гражданин или гражданин на държава - членка на Европейския съюз;
2. свидетелство за съдимост;
3. служебна бележка от Националната следствена служба, удостоверяваща, че срещу лицето не е започнато наказателно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;
4. служебна бележка от районната прокуратура по постоянен адрес на лицето, удостоверяваща, че не е налице започнато наказателно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;
5. декларация от лицето, че срещу него не е започнато досъдебно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;
6. медицинско удостоверение, че лицата са физически и психически здрави;
7. документ за придобита професионална квалификация, съответстваща на длъжността, на която ще бъде назначен кандидатът, издаден при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение, от училище от системата на народната просвета или от лицензиран център за професионално обучение;
8. документ за притежавана психологическа пригодност за осъществяване на частна охранителна дейност, установена от специализирана за целта институция.

(3) Изследванията за психологическата пригодност за осъществяване на частна охранителна дейност се извършват от Института по психология на МВР, от психолозите към областните (градските) диспансери за психични заболявания, от други лечебни заведения, които разполагат с психолози, както и от специализирани агенции за психологичен подбор. Когато заключението за психологическата

пригодност за осъществяване на частна охранителна дейност се издава от Института по психология на МВР, се събира такса в размер, определен от Министерския съвет.

(4) Документите по ал. 2 не трябва да са издадени по-рано от 6 месеца преди началната дата на сключване на трудовия договор с изключение на документа по ал. 2, т. 7.

(5) В 7-дневен срок от подаване в Националната агенция за приходите на уведомлението за сключване на трудовия договор с ръководителя на охранителната дейност и/или с охранителя задълженото лице уведомява писмено за това органа, издал лиценза, и съответната областна дирекция “Полиция” чрез началника на районното полицейско управление, на чиято територия работят лицата по ал. 1. В писменото уведомление се посочват: трите имена, ЕГН, номерът на трудовия договор, датата на сключване и срокът, за който е сключен.

(6) По реда и в срока по ал. 5 задълженото лице уведомява компетентните органи по ал. 5 и за прекратяване на трудовото правоотношение с ръководителя на охранителната дейност и/или с охранителя.

(7) Към писменото уведомление по ал. 5 и 6 задълженото лице прилага и официално заверен от задълженото лице препис от уведомлението до Националната агенция по приходите.

(8) Задълженото лице съхранява за срок 3 години и при поискване представя за проверка на компетентните органи документите по ал. 2, 5, 6 и 7.

Раздел II

Права и задължения на ръководителя на охранителната дейност и на охранителя

Чл. 28. При упражняване на дейността ръководителят на охранителната дейност и охранителите са задължени да носят служебна карта със снимка, отличителен знак и униформено облекло.

Чл. 29. (1) При извършване на дейността по чл. 5, ал. 1, т. 2 и 3 охранителите:

1. изискват спазването на установения от възложителя по договора пропускателен режим при влизане и излизане от охранявания обект и вътрешния ред в него, включително чрез даване и спазване на задължителни указания при:

а) проверка на документите за самоличност на външни лица и служебните пропуски на работещите;

б) проверка на багажа, товара и/или на моторните превозни средства (МПС) и съпроводителните им документи;

2. проверяват сигнали, получени от обекти, оборудвани с технически системи за сигурност и включени на централизирани и локални системи за наблюдение и контрол на охранявания обект, като проверката се извършва и от подвижни наряди.

(2) Гражданите задължително се уведомяват чрез информационни табла, поставени на видно място, че при влизане и излизане от охранявания обект подлежат на проверките по ал. 1, т. 1, букви "а" и "б".

(3) Проверката се извършва по начин, който да не уронва честта и достойнството на гражданите.

(4) Чрез информационните табла по ал. 2 гражданите се уведомяват за използването на технически средства за наблюдение и контрол на обекта, без да се уточнява тяхното местоположение.

(5) Получените видеозаписи, които не съдържат данни за извършено нарушение на обществения ред или престъпление, се унищожават в 30-дневен срок след извършването им, за което се съставя протокол от ръководителя на охранителната дейност.

(6) За получените видеозаписи, съдържащи данни за извършено нарушение на обществения ред или престъпление, незабавно се уведомява началникът на районното полицейско управление по местонахождението на обекта.

Чл. 30. (1) Когато при извършване на проверка се констатира нарушение на установения пропускателен режим или на правилата за вътрешния ред в охранявания обект, охранителят незабавно уведомява писмено за това ръководителя си.

(2) При данни за извършено престъпление ръководителят на охранителната дейност незабавно уведомява прокурора и съответните полицейски органи, а при данни за извършено престъпление в охранявани обекти на Министерството на отбраната и Българската армия незабавно се уведомява и служба "Сигурност - военна полиция и военно контраразузнаване".

Чл. 31. (1) Охранителите имат право да заловят лице в района на охранявания обект, когато:

1. за лицето има данни, че е извършило или извършва престъпление в района на охранявания обект;

2. с действията си лицето създава опасност за живота и здравето на намиращите се в района на охранявания обект лица, на персонално охраняваното лице или уврежда имуществото им.

(2) При залавяне на лице по ал. 1 охранителите незабавно уведомяват съответните полицейски органи по местонахождението на обекта и изпълняват техните разпореждания до пристигането им.

(3) При предаване на заловеното лице на съответните полицейски органи охранителят съставя протокол, който съдържа:

1. собствено, бащино и фамилно име на съставителя и неговата длъжност;

2. дата и час на съставяне на протокола;

3. дата, час и място на залавянето;

4. описание на обстоятелствата, при които е било заловено лицето;

5. собствено, бащино и фамилно име на заловеното лице, ЕГН, постоянен или настоящ адрес - в случай на установена самоличност;

6. обясненията или възраженията на заловеното лице, ако е направило такива;

7. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите, ЕГН, постоянен или настоящ адрес и техните писмени показания, ако са присъствали такива.

(4) Протоколът се съставя в два еднообразни екземпляра и се подписва от съставителя и от полицейския служител, като единият от екземплярите се предоставя на полицейските органи, а другият - на задълженото лице.

Чл. 32. (1) Охранителите имат право да използват физическа сила, когато не е възможно да изпълнят служебните си задължения по друг начин, като се съобразяват с конкретната обстановка, с характера на нарушението на обществения ред и с личността на нарушителя.

(3) При използване на физическа сила охранителите са длъжни да пазят живота и здравето на лицата, срещу които е насочена.

(4) Използването на физическа сила се преустановява незабавно след постигане целта на приложената мярка.

Чл. 33. (1) Охранителите имат право да използват помощни средства по изключение и само когато не е възможно да изпълнят служебните си задължения по друг начин, като се съобразяват с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и с личността на нарушителя.

(2) Помощни средства по смисъла на ал. 1 са: белезници, каучукови и пластмасови палки, ръчен металотърсач и метал-детекторна рамка.

(3) При използване на помощни средства охранителите са длъжни да пазят живота и здравето на лицата, срещу които са насочени.

(4) Използването на помощни средства се преустановява незабавно след постигане целта на приложената мярка.

Чл. 34. (1) Охранителите могат да използват оръжие като крайна мярка при изпълнение на служебните си задължения, при въоръжено нападение или заплаха с огнестрелно оръжие.

(2) При използване на оръжие охранителите са длъжни по възможност да пазят живота на лицето, срещу което е насочено, и да не застрашават живота и здравето на други лица.

Чл. 35. За всеки случай на залавяне, използване на физическа сила, помощни средства и огнестрелно оръжие охранителят изготвя писмен доклад до ръководителя си, който незабавно предава екземпляр от него в районното полицейско управление по местоизвършване на охранителната дейност.

Чл. 36. При осъществяване на охранителната дейност на охранителите и техните ръководители се забранява:

1. провокиране към извършване на правонарушения;
2. намеса или вземане на страна при уреждане на колективни трудови спорове в охраняваните обекти;
3. възпрепятстване на държавните органи при изпълнение на законовите им функции;
4. извършване на действия, с които се ограничават правата и свободите на гражданите;
5. предоставяне или преотстъпване на служебна карта, отличителен знак или униформа на други лица;
6. разгласяване на факти и обстоятелства за охранявания обект, съставляващи лични данни, служебна тайна или класифицирана информация;
7. използването на други помощни средства освен посочените в чл. 33, ал. 2, включително на служебни животни;
8. да напускат охранявания обект по време на работа;
9. да осъществяват охранителна дейност след употреба на алкохол или други упойващи или наркотични вещества.

Чл. 37. При и по повод изпълнение на служебните си задължения ръководителите на охранителната дейност и охранителите са длъжностни лица по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

Глава четвърта **ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ОРГАНИТЕ НА МВР**

Чл. 38. (1) Към Главна дирекция “Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция” при Национална служба “Полиция” (ГДППООРП) се създава Консултативен съвет за сътрудничество по въпросите на частната охранителна дейност, наричан по-нататък “съвета”. Той се състои от

председател - заместник-директор на ГДППООРП, и шестима членове - трима упълномощени представители на сдружения на лица, извършващи частна охранителна дейност, с представителност на всяко сдружение не по-малко от 15 на сто от лицензираните субекти, извършващи частна охранителна дейност, и трима служители на дирекцията, определени от директора на ГДППООРП.

(2) Съветът:

1. обсъжда проблеми, свързани с частната охранителна дейност, и предлага мерки за разрешаването им;

2. набелязва и предлага конкретни форми за сътрудничество и взаимодействие между полицейските органи и лицата, извършващи частна охранителна дейност, и отчита резултатите от тях.

(3) Съветът се свиква на заседания най-малко веднъж на 3 месеца от неговия председател.

(4) Заседанията на съвета се считат за редовни, ако на тях присъстват повече от половината от членовете на съвета. Решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

(5) Председателят определя административен секретар, който отговаря за организирането на работата на съвета.

(6) Техническото и деловодното обслужване на работата на съвета се извършва от административния секретар.

Чл. 39. Лицата, извършващи частна охранителна дейност, могат да създават сдружения за защита на професионалните си интереси, които:

1. защитават интересите на членовете си и подпомагат дейността им;
2. оказват съдействие на органите на МВР;
3. сезират контролните органи за констатирани нарушения на този закон;
4. упълномощават свои представители за участие в съвета.

Чл. 40. Лицата, осъществяващи частна охранителна дейност, могат да искат информация от органите на МВР за криминогенната обстановка в района, на чиято територия се намира охраняваният от тях обект. Информацията се предоставя по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и при спазване на Закона за защита на класифицираната информация.

Глава пета КОНТРОЛ ВЪРХУ ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 41. (1) В МВР се изгражда и поддържа Единен автоматизиран централизиран регистър на лицензите (ЕАЦРЛ) за дейностите по този закон.

(2) В регистъра по ал. 1 се въвеждат и обработват данни за:

1. издадените лицензи, отказите за издаването им и отнетите лицензи;
2. òíðáíââòà;
3. задължените лица;
4. средствата, използвани при осъществяване на охраната (МПС, оръжие и други);
5. подадените декларации по чл. 20, ал. 1 и 2;
6. охраняваните обекти;
7. ръководителите на охранителната дейност и охранителите;
8. писмените уведомления по чл. 24, ал. 3, 4 и 5;
9. писмените уведомления по чл. 27, ал. 5, 6 и 7;
10. осъществяваната административнонаказателна дейност от контролните органи по този закон.

(3) Информацията от ЕАЦРЛ се събира, обработва, съхранява и предоставя по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и може да се използва само за осъществяване на контрол по този закон и за предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления.

(4) За издадените и отнетите лицензи, както и за отказите за издаване на лицензи за извършване на частна охранителна дейност се създава публичен регистър, който се обявява на интернет страницата на Национална служба “Полиция”.

Чл. 42. (1) Контролът върху дейностите по този закон се извършва от държавни служители на Национална служба “Полиция” - МВР, определени със заповед на директора на Национална служба “Полиция”.

(2) Контролните органи по ал. 1:

1. изискват необходимите за провеждането на контрола документи и информация, а при необходимост от събиране на доказателства - и официално заверени от задълженото лице копия от тях;
2. имат право на достъп до охраняваните обекти, включително до обектите, които са частна собственост, при спазване разпоредбите на Закона за Министерството на вътрешните работи и Наказателно-процесуалния кодекс;
3. дават задължителни предписания за привеждане на охранителната дейност в съответствие с изискванията на закона;
4. контролират спазването на изискванията и на Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите при въоръжената охрана.

(3) Освен в предвидените от този закон случаи контролните органи са длъжни да не разгласяват информацията, представляваща търговска тайна, на проверяваните от тях лица.

Глава шеста

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 43. (1) Който извършва дейност по чл. 5, ал. 1 без лиценз или продължи осъществяването на дейностите след отнемането му, се наказва:

1. за физически лица - с глоба от 1000 до 10 000 лв.;
2. за юридически лица и еднолични търговци - с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, са налагат следните наказания:

1. за физически лица - глоба от 10 000 до 20 000 лв.;
2. за юридически лица и еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 44. (1) Юридическо лице или едноличен търговец, който сключи трудов договор с ръководител на охранителната дейност или с охранител, който не е представил документите по чл. 27, ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

(2) Юридическо лице или едноличен търговец, който използва за осъществяване на охранителна дейност лице, с което не е сключило трудов договор в съответствие с разпоредбата на чл. 27, ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 45. Търговец, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 20, ал. 1 и 2, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 46. За неизпълнение на предписания на контролните органи по този закон на физическото лице се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на юридически лица и еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 47. Който не изпълни друго задължение, произтичащо от този закон и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи частната охранителна дейност, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер от 200 до 500 лв. за всяко отделно нарушение, ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 48. (1) Нарушенията се констатират с актове, съставени от контролните органи по този закон.

(2) Въз основа на съставените актове министърът на вътрешните работи или упълномощени от него длъжностни лица издават наказателни постановления.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Задължени лица" са:

- а) физическите лица - еднолични търговци;
- б) собствениците, съдружниците и управителите в събирателно дружество, командитно дружество, дружество с ограничена отговорност и еднолично дружество с ограничена отговорност;
- в) членовете на управителния и надзорния съвет на акционерно дружество и еднолично акционерно дружество;
- г) прокуристите, търговските представители и пълномощници, включително овластените/упълномощените по реда на Закона за задълженията и договорите;
- д) ликвидаторите и синдиците;
- е) управляващите и представляващите юридически лица, създадени по силата на специален закон или друг нормативен акт.

2. "Ръководител на охранителната дейност" е физическо лице, назначено по трудов договор от работодателя - търговец, на което писмено е възложено да организира, ръководи и контролира охранителната дейност на един или няколко конкретни охранявани обекти.

3. "Охраняван обект" е физическо лице при лична охрана; движимо или недвижимо имущество при охрана на имуществото на физически или юридически лица; конкретно мероприятие при охрана на мероприятие; транспортиране на ценни пратки и товари при охрана на ценни пратки и товари.

4. "Системно" е извършването на три или повече нарушения в продължение на две години.

5. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя Закона за частната охранителна дейност (обн., ДВ, бр. 15 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80 и 82 от 2006 г. и бр. 53 от 2007 г.).

§ 3. Издадените по реда на отменения Закон за частната охранителна дейност лицензи за извършване на частна охранителна дейност запазват действието си след влизането в сила на този закон.

§ 4. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона министърът на вътрешните работи издава наредбата по чл. 10.

§ 5. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона министърът на вътрешните работи изгражда Единния автоматизиран централизиран регистър на лицензите по чл. 41, ал. 1.

§ 6. Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание на отменения Закон за частната охранителна дейност, се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 7. В едногодишен срок от влизането в сила на този закон и при спазване на неговите разпоредби звената за самоохрана, създадени при условията и по реда на отменения Закон за частната охранителна дейност, могат да продължат осъществяването на дейността по самоохрана.

§ 8. Започнатите до влизането в сила на закона производства по издаване, отнемане или отказ на лиценз за извършване на частна охранителна дейност се продължават по досегашния ред.

§ 9. В Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2000 г., бр. 99 от 2002 г., бр. 71 от 2003 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30 и 38 от 2006 г. и бр. 11 и 95 от 2007 г.) в чл. 14 ал. 4 се отменя.

§ 10. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи.

Законът е приет от XL Народно събрание на 2007 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Георги Пирински)

ДО
ДИРЕКТОРА НА
НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА “ПОЛИЦИЯ”

ЗАЯВЛЕНИЕ

От ЕГН:
.....
(име, презиме, фамилия)
управляващ
(наименование на търговеца)
....., със седалище и адрес на управление:
.....
адрес за кореспонденция:
....., сл. тел. GSM

ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Моля на управляваното от мен
(наименование на търговеца)
....., да бъде издаден лиценз за извършване на частна
охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. от Закона за частната охранителна
дейност за територията на
(област/цялата страна)

Прилагам необходимите по чл. 15, ал. 2 и 3 от ЗЧОД документи.

Дата:
Гр.

С уважение:
(.....)

Приложение № 2
към чл. 15, ал. 2, т. 3

ДЕКЛАРАЦИЯ

От, ЕГН:,
(име, презиме, фамилия)
управляващ,
със седалище и адрес на управление:,
.....

Декларирам, че управляваното от мен
(наименование на търговеца)
..... няма парични задължения към държавата, установени с влязъл в
сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс,
която нося за невярно декларирани данни.

Дата:
Гр.

ДЕКЛАРАТОР: _____
(.....)

Приложение № 3
към чл. 15, ал. 3, т. 4

ДЕКЛАРАЦИЯ

От, ЕГН:,
(име, презиме, фамилия)
управляващ,
със седалище и адрес на управление:
.....

Декларирам, че срещу мен няма започнато досъдебно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс, която нося за невярно декларирани данни.

Дата:
Гр.

ДЕКЛАРАТОР: _____
(.....)

Приложение № 4
към чл. 20, ал. 1

ДО
ДИРЕКТОРА НА
НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ПОЛИЦИЯ"

ДЕКЛАРАЦИЯ

От, ЕГН:,
(име, презиме, фамилия)
управляващ,
със седалище и адрес на управление:,
.....

Декларирам, че в управляваното от мен
(наименование на търговеца)
..... са настъпили промени по чл. 15, ал. от Закона за
частната охранителна дейност, както следва:
(описват се настъпилите
промени)
.....
.....
.....

За посочените промени прилагам изискуемите се от закона документи.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс,
която нося за невярно декларирани данни.

Дата:
Гр.

ДЕКЛАРАТОР: _____
(.....)

Приложение № 5
към чл. 20, ал. 2

ДО
ДИРЕКТОРА НА
НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА “ПОЛИЦИЯ”

ДЕКЛАРАЦИЯ

От, ЕГН:,
(име, презиме, фамилия)
управляващ,
със седалище и адрес на управление:,
.....

Декларирам, че към 31 март на настоящата година в управляваното от мен
..... не са
(наименование на търговеца)
настъпили промени по чл. 15, ал. 2 и 3 от Закона за частната охранителна дейност.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс,
която нося за невярно декларирани данни.

Дата:
Гр.

ДЕКЛАРАТОР: _____
(.....)

М О Т И В И

към проекта на Закон за частната охранителна дейност

Частната охранителна дейност е специфична стопанска дейност и като такава се подчинява на динамиката на икономическите процеси в страната. За краткия период от първото регламентиране на дейността със Закон за частната охранителна дейност (ДВ, бр. 15 от 2004 г.) тя се наложи като общественозначима. Динамичното развитие на обществените отношения, свързани с частната охранителна дейност, показва редица проблеми при осъществяването ѝ и необходимост от нормативни промени. Тези аргументи, както и новата икономическа реалност, свързана с приемането на Република България за пълноправен член на Европейския съюз, са определящи за разработването на нов Закон за частната охранителна дейност (ЗЧОД). Многобройните и важни промени, предложени със законопроекта, са основание за разработването на изцяло нов ЗЧОД в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1 от Закона за нормативните актове.

Законопроектът е изготвен след задълбочен анализ на обществените отношения, които възникват при осъществяването на частната охранителна дейност, и европейския опит в тази област. Отчетени са и съществуващите проблеми, за чието правилно разрешаване е взето предвид и становището на представителните организации в бранша.

За извършване на частната охранителна дейност се установява лицензионен режим. Това е единствената допустима форма на административен контрол съгласно Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Законопроектът предвижда премахване на “самоохраната” като вид частна охранителна дейност, като едновременно с това се предлага разширяване на кръга от субекти, имащи право да осъществяват частна охранителна дейност, в съответствие с бързо развиващите се стопански отношения. Използването на общата формулировка “търговци по смисъла на Търговския закон” е в отговор на желанието на все по-широк кръг лица да осъществяват частна охранителна дейност.

В законопроекта се въвежда задължителното изискване охранителите да са наети по трудов договор, което ще даде по-голяма гаранция на охранителите и ще ангажира в по-висока степен отговорността на работодателите.

Законопроектът предвижда запазване действието на издадените вече лицензи, както и едногодишен срок за пререгистрация на лица, които към момента осъществяват “самоохрана” и желаят да се регистрират по новия закон.

Предвижда се въвеждане на Единен автоматизиран централен регистър на лицензите и регистрациите за дейностите по закона, както и срок за неговото изграждане с оглед осъществяване на текущ контрол, който е възложен на органите на Министерството на вътрешните работи.

Взаимодействието между търговците, осъществяващи частна охранителна дейност, и органите на Министерството на вътрешните работи е сред основните

принципи на новия закон, като същевременно ясно са разграничени функциите по охрана от функциите, които са приоритет единствено на полицейските органи.

Регламентирани са използването на физическа сила, помощни средства и оръжие, както и възможността за залавяне на лица, извършващи правонарушения в охранявания обект.

При и по повод осъществяване на частна охранителна дейност охранителите са приравнени на длъжностни лица по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда. Това е логически оправдано и налага използването на служебно, а не, както досега - на лично оръжие, при извършването на дейности по охрана. Това изискване в законопроекта е продиктувано и от различното предназначение на двата вида огнестрелно оръжие - за служебни и за граждански цели.

С цел усъвършенстване на лицензионния режим в законопроекта детайлно са разписани комплексните критерии, на които следва да отговарят задължените по закона лица. Прецизно са изброени необходимите удостоверителни и други документи, като в приложения към закона са разработени образци на тези документи.

Превантивният и текущият контрол са регламентирани изчерпателно чрез възможността да се откаже издаването на лиценз, съответно - да се отнеме вече издаден лиценз, в определени хипотези. Същевременно отказът или отнемането на лиценза не е пречка за търговците да кандидатстват отново за нов лиценз.

В законопроекта е регламентирана и административнонаказателната отговорност за нарушения на закона.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Емел Етем)

